

XI. Právo poplatkové.

Zbrojní pasy podléhají poplatku 1 zl. Žádosti o vydání zbrojního pasu jakož i rekursy proti odepření jeho jsou prosty poplatku (vým. min. fin. ze dne 16. května 1853 č. 16.149 a ze dne 15. března 1854 č. 7171); taktéž jsou i zbrojní a muniční průvodní listy při zásilkách zbraní a munice poplatku a kolku prosty (§ 1 nař. ze dne 11. února 1860 č. 39 ř. z.).

Zdi.

I. Řády stavební.

Všeobecná pravidla, jež zvláště dle novějších stavebních řádů mají platnost pro stavbu zdí, dají se takto v celku vypočítati:

1. Síla zdi jest závislá na jich výšce, vlastní tíži, na zatížení, na účelu, k jakému jsou ustanoveny a na stavivu, z něhož se mají provést; dlužno ji tedy prvé výpočtem vyšetřiti, při čemž nebudíž brán zřetel k omítce.

2. Každý dům, jenž se má nově zříditi, měž své vlastní samostatné a dostatečně silné zdi.

3. Jakou měrou mají býti sesíleny hlavní zdi směrem s hora dolů vyšetřiti dlužno podle způsobu stropů mezi jednotlivými patry a podle tíže, kterou jest budově nésti; dle toho pak, je-li hlavní zeď konstrukcí stropu více neb méně zeslabena, má zeď tato buď v každém patře buď po každá dvě patra silnější se státi vždy o čtvrt délky cihlové; pod přizemím musí býti bezvýminečně sesílena o půl délky cihlové.

4. Zdi, v nichž se zřizují komíny, buďtež na každé straně komínu silné alespoň z šíří cihly, roury průdušné mějtež na každé straně sílu z tlouští cihly, průduchy pak pro roury záchodové stranou proti sousední neb obytné prostora mějtež zeď v síle celé délky cihlové.

5. Zdi požární a lomenice buďtež dle své délky a výšky zřízeny v síle buď délky cihlové, buď šířky cihlové a to dle potřeby buď s přiléhajícími pilíři nebo bez nich.

6. Zřizují-li se hlavní nebo střední zdi z lámaného kamene, budiž síla jejich přiměřeně rozšířena podle toho, jak pevný jest kámen, jaká je jeho vaznost a jak se dá zpracovati. Dále má stavební úřad se postarati, aby zdi vůbec stavěné z lámaného kamene byly dosti silných dimensí, aby značně zatížené zdi byly sesíleny pilíři, by stěny příčné byly podchyceny atd., má dále uložiti uchazeči o povolení stavby dodržení určitých podmínek a nad dodržení tím bdíti. Pro všechny tyto případy a zvlášť při kromobyčejných zřídka se vyskytujících konstrukcích nedá se stanoviti žádné mathematicky přesné pravidlo a proto zůstaveno jest posouditi, zda jsou přípustny, volnému uvážení stavebního úřadu; při tom má eventuelní záporné rozhodnutí odůvodniti přesným výpočtem nosnosti, naproti čemuž jest též i ten, kdo stavbu řídí, povinen technicky i mathematicky dovoditi, že jím projektované zvláštní konstrukce jsou technicky přípustny.

7. Zřizování stěn hrázděných aneb prkenných ku přehrazení jednotlivých místností dovoluje se jenom tam, kde by zeď na nosičích (traversách) aneb na pasu buď vůbec vystavěti se nemohla aneb kde by se to dalo provésti toliko s velikými obtížemi a kde stěny takové mezi dvěma ohnivzdornými stěnami oddělovacími státi mají daleko od místa určeného k topení. Takovéto stěny hrázděné neb dřevěné musí se ostatně samy nésti, na obou koncích spočívati na zdi a s obou stran býti omítnuty maltou. V bezprostřední blízkosti některého topení budiž vždy zřízeno plné zdivo.

8. Zdi na březích aneb základní zdi mlýnů, továren a jiných budov, jichžto spodek splachuje tekoucí voda, buďte stavěny z trvanlivého staviva na hydraulické vápno neb na jinou rovněž tak dobrou látku a se strany, kde teče voda, náležitě upevněny, aby je voda nepodemílala.

9. V bezprostřední blízkosti topení má býti vždy použito massivního, pevného zdiva, které má býti vždy, jdou-li jím komíny, aspoň 45 cm. silné.

10. Místo cihel neb kamene může býti použito i betonu neb jiného uznaného dobrého materialu, nutno však i zde přihlížeti k tomu, by při nich zachována byla ustanovení o tloušce zdí cihlových a kamenných. Tato ulehčení ohledně zdiva a síly zdí neplatí však u budov určených k bydlení, jež mají mimo přízemek více než dvě poschodí (poloposchodí či mezzanin v to počítaje).

11. Při stavbách průmyslným potřebám sloužících, jež nejsou úplně izolovány, platí všeobecné ustanovení s tou modifikací, že se z pravidla povolí pánu stavby a tomu, kdo stavbu provádí, stanoviti tloušťku stěn, jakož i sílu všech konstrukcí, zaručí-li se za plnou bezpečnost jich.

II. Právo občanské.

Dle práva občanského jest důležitá otázka, zda kdo jest výhradním držitelem zdi či pouze jedním spoludržitelem, resp. je-li ta která zeď společna či ne. § 854 o. o. z. obsahuje právní domněnku, že zdi, jež se nalézají mezi dvěma sousedními pozemky, mají býti pokládány za společný majetek, kdežto § 857 o. o. z. naproti § 854 o. o. z. staví další právní domněnku, že ten, kdo nepopíratelně jest držitelem co do směru úplně rovné, všude stejně vysoké i tlusté zdi, jest zároveň i jejím výhradním vlastníkem.

Je-li zeď společná, má právo každý spoludržitel: používati jí na své straně až do polovice tloušťky a umístiti v ní slepé dvéře a výklenkové police, leč jen tam, kde na druhé straně dosud žádné není; tomuto oprávnění odpovídá však i povinnost přispívati poměrným dílem k udržování společné zdi (§ 856 o. o. z.). Naproti tomu nemůže býti z pravidla výhradní držitel zdi přinucen, aby sesutou zeď nově postaviti dal, poněvadž se svým majetkem může dle libosti nakládat a není zodpověden za škodu, která vzniká třetí osobě, pokud v zákonných mezích používá svého vlastnického práva nebo konečně ho ani nepoužívá; při zdi tvořící spolu hranici připouští však § 858 o. o. z. výjimku a zavazuje jejího držitele, jestliže zeď se sesula nebo snad průlomů sousedu hrozí škoda, aby zeď udržoval v dobrém stavu; ustanovení toto jest nutno i z ohledu policejné bezpečnostního, pročež může býti držitel takovéto zdi nejen cestou občanského práva, nýbrž i přímo příslušným bezpečnostním úřadem přiměn, zeď onu v dobrém stavu udržovati (viz i čl. Spoluvlastnictví a Hranice).

Zdi požární jsou zdi, jež oddělují od sebe dvě budovy a mají za účel zabrániti rozšíření požáru. Zřízení zdi požární na Moravě a v Krajině jest závazným a jest tedy dle roz. spr. soud. dv. ze dne 4. května 1892 č. 446, sb. »Budwinski« č. 6585 existence zdi požární podstatným kriteriem pro existenci dvou stavebních objektů; toliko stavební řád pro Vorarlberg (§ 26) ponechává od případu k případu úřadu rozhodnutí, zda a jakým způsobem se mají požární zdi zříditi. V ostatních stavebních řádech nařizuje se zřízení požárních zdí jen mezi domy (roz. spr. soud. dv. ze dne 29. října 1885 č. 2527, sb. »Budwinski« č. 748). Požární zeď má se stavěti jako samostatná zeď a má býti za takovou jen potud a na